

GUERZ,

COMPOSET A NEVEZ,

Var sujet *Bert AN ANCIEN*, guilotinet
er Hosvar'hat, en Plouaret, er bloaz mil
eis cant hoec'ha trégont.

1

Guér'hes gloriüs vari, me o ped hac o supli,
Demeus a greis ma halon, da rei assistans din;
Da discleria torfejou, à nevez commetet,
Can'tun den, a Loguivy, en canton Plouaret.

2

Ma mi je bet ar speret, da hallout discleria,
Ha hoas ive ar gourac'h, da allout o esplica;
El lacajen estonet, nombr bras à gristenien,
O tout, da consideri, en quen goas planeden.

3

Mes creaa, a ra, ma halon, hac ive ma mempro,
Ma goat, deu da virvi, èbars em goaziou;
O tonel darecita, torfejou, quen cruel;
Mesgoulen a ran assistans, deus ar speret santel.

4

Quent commans, e houlenan digant an tripherson,
Eus an drindet adorabl, caet an hardisson;
Da discleria ar virione, evel ma zeo gleet,
Hac et cal' da lacafen, cals a dud estonet.

5

Assa ta assistantet, et zen da disclerian,
Darn demeus ar maleuriou, arriet errroman;

GUERZ,

COMPOSET A NEVEZ,

Var sujet *Bert AN ANCIEN*, guilotinet
er Hosvar'hat, en Plouaret, er bloaz mil
eis cant hoec'ha trégont.

1

Guér'hes gloriüs vari, me o ped hac o supli,
Demeüs a greis ma halon, da rei assistans din;
Da discleria torfejou, à nevez commctet,
Can tun den, a Loguivy, en canton Plouaret.

2

Ma mi je bet ar speret, da hallout discleria,
Ha hoas ive ar goumae'li, da allout o esplica;
El lacajen ectouet, nombr bras à gristenien,
O tout, da consideri, en quen goas planeden.

3

Mes cresa, a ra, ma halon, hac ive ma mempro,
Ma goat, deu da virvi, ébars em goaziou;
O tonet darecita, torfejou, quen cruët;
Mesgoulen a ran assistans, deüs ar speret santel.

4

Quent commans, e houlenan digant an tripherson,
Eüs an drindet adorabl, caet an hardisson;
Da discleria ar virione, evel ma zeo gleet,
Hac et caf diw lacafen, cals a dud estonet.

5

Assa ta assistantet, et zan da disclerian,
Darn demeüs ar maleurjou, arriet evroman;

Groet gent Bert An Amies , den harbar , a cruel ,
A neus gret peadra , den facat da vervel.

6

Gret a neus bet eur respect , en servic'h ar roué ,
Pa finissas è amzer , e neus bet è gouje ;
Ha ma retouras neuze , devoz ade ganton ,
A gantan e baperou , evel un den afeson.

7

A hen neubeut , goude ma zeo bet arriet ,
E hoanteas demizi , a comeret pried ;
Hac e neus choaset unan hervé è fantasi ,
A voa eur plac'h a fesson , marboa er vro hinñ.

8

Pet int eur penat amzer , ebars en o fijadur ,
Hep neus arriet gante , nep sort drouc avantur ;
Mes neuze e commansas , an detall miliguet ,
Dagaet eas ha malis , sioas ons e pried.

9

A bane è commansas , donet de maltréti ,
Hac ebars e pebi fesson , e re guet voa gazi ;
Hac e neus groet quement , eton de massacri ,
Sioas ma neus lamet , e bouc diganti.

10

Quemen man assistantet , navoa quet dissolœt ,
Ha eals deus a dorfejon , poré a nefoueret ;
Mes èn quent mont dar maro n'èus bet an savet ,
Lus ar belec avoa gantan , e oll grimo secret.

11

Enteret e zeo ar trech man , gant enor ha respect ,
Ebars en beret Logivy , en douar beniguet ;
Digant doné e requetan , barados de luné ,
Gras ma vezô recevet , gant Doue ebarsen env.

12

Hac ar maleurus , netuze , so choantet a dare ,
D'obrigoassan ma halle , da exerci egruoté ;
Fon de vez voa e pourmen , e vale dre ar vro ,
Ha ma zeo bet arriet , ebars en coat lescarsou.

Pa arries ebars er hoat , eneus bet remerquet ,
 Eur hrenardic dauzec loa , o livoal al loenet ;
 Redec a ra de gaet ractal an den mer-hant ,
 An diaoul en e galon , o clasq caet ar'hant.

Pa arries en ne guichen , e lavaras dezan ,
 Te mezan a voar an doare , partout dre hontre ma ;
 Hac a renco-laret din , pelec'h cheus ar'hant ,
 Pe e colli da vué , gan en en un istant.

Ar buguel ma spouronet , o clevet a nezan ,
 Ha pa lacafas'h dar maro , ne oufenquet emezan ;
 Lavaret pelec'h so ar'hant , ene blec'h er hontre ,
 Mes balamour da zoué , lest guenin ma bué.

Crigni a eur e ennan , en discar dan douar ,
 Hac e teunas e gontel , ractal an den barbar ;
 Ma ti brenas evragou , hac en neus an trohet ;
 San compareson , evel a ve gret dal loenet.

Goude beza commetet , e grim abominabl ,
 E sortias a fianc , ma hes ebars er hoat ;
 E commansas da redce , ha den nen deus an goelet ;
 Ar buguel cazi maro , voar ar plas so chomet.

Mes permission Doué , ne voaquet e varje ,
 Ma voe caet ractal , gant fut deus ar hontre ;
 Hac o deussan bet douguet , deus a hanc dan ti ,
 Ha clasquet eur medecin evit e soulagi.

Ar medecin pa arrias , o so bet estonet ,
 O voelet ar buguel , se , penos voa massacret ;
 Hac e houlennas ontan , ha ne anave quet ,
 An ini a nefoa a nezan evel se maltretet.

Nan sur eme ar buguel , neu anevczan quet ,

N'a nequet deus ar hontre, biscoas ne meus an goelet ;
 Mes henes zo eun treminiat , hac un denfal benac ,
 Laquet e neus an douar , da ruiangant ma goat.

21

Hac en zo den ebars er bet , a ne fe clevet parlant ;
 Ha coms deus a grimou , a ve quen effrayant ;
 Evel a ra maleurus , partout dre ar vro man ,
 Mes arriout a rai an de , ma renco perissan.

22

Hac eur boulanger Jaouanc, o-ton deus foar-gallec,
 A zo arriet gantan , ebars en eur plas secret ;
 Lampet a ra varnezan , ractal evel un tirant ,
 Hac e teuas den lazan , evit caet e ar'hant.

23

Penos-ta den maleurus , ha ne finissoquet ,
 Da grimou abominabl , da vue debordet ;
 Mes Doue pini a voar tout , a zeu da punissa ,
 Guelet a ra hanout , ne ellesquet coac'h on tan.

24

Eur vrec'h , deus a leon , o tout demeus arguer ,
 Voa hanter cant scoet ganti , ebars en e godel ;
 Sallet a ra varnez , ractal au den mechant ,
 Hac e teu de massacri , evit caet e harhant.

25

Ne allas quet e lazan , soupitamant voar ar plas ,
 Rac tut so bet arriet , péré en poursivas ;
 Redec a resont var e lerc'h , hac e deus an tapet ,
 Dar prison da vontroules , e zeo bet digacet.

26

Mes èn en neum recommandas dan outro Lagadec ,
 A voa présidant en paris , en amzer Charles Dec ;
 Hac e neus bet deza e hras digant ar roué ,
 Hac e ma Bert a dare , ebars en e liberté.

27

A ben un neubeut goude , e'hes dafoar Guengamp ,
 É ha da glas evaro , ervoes ma an den mechant ;
 Pa arrias eo bet da var'hat ar hezec ,
 Dre ma voa un tam coureter , hama vouie ar gallec.

Arriet e voa en eur plas , elec'h ma voal e verzan ,
Eur gazez a bortuot , voa tud deus e frenan ;
Ha ma voe gret ar mar'hat , entreze convenet ,
Evize ebars en benec'h , eo evige paect :

29

An dud ma azo deut , en de ma voa laret ,
Da venec'h gant ho hazec , hac ezint bet peet ;
Recevet o deus o arhant , ep tam difficulté ,
Hac e retorjont dar gaer , un neubeudic goude .

30

Mes Bert a nefoa clevet , ar mar'hat en treze ,
Hac a so deut da venac'h , espres da glas a neze ;
Ha pa arries en benec'h , e voenti sortiet ,
Mes laret a zo dezan evoant neve tremenet .

31

Comans ara da reded , hac eneusint tapet ,
Bars en guichen ar forjou , en neusint saludet ;
Hac o deus laret dezan , evoaint o vont darguer ,
Hac en a lavaras ive , èze da vourg Plougonver .

32

Pa voaint o vont deus ar hoat , Bert neus laret ,
Aze so eun neut lous , a so dies meurbet ;
Me voar an neut emezan , a dreus dre ar parcou ,
Marqueret dont dre ama , so cals esc toc'h .

33

An den ma pa deus clevet , de dad aneus laret ,
Marqueret mont dre an neut , sur gant o loenqezec ;
Me a yel dre parcou ; gant fanc'h An Ancien ,
A nemgaso en plougonver , ive brema souden .

34

Mont a rejont dre parcou , o dao en eur gozeal ,
Na voiequet ar santimant , à nefoa an deu barbar ;
Pa arries e tal ar bleu en eur min e croguet ,
Hac a voa eunan eis livr , herve a meus clevet .

35

Pa voa evont var ar scaliar , na songe droic abet ,
Et sco ar mie varnean , ma neussan assomet ;
Lampet a eure varnean , ractal evel eun tirant ,
Hac e teuas de lazau , evit caet ar hant .

000001

De meus a daulion contel, en deus an massacrei ,
 Ene beu hac en ne houc , en deus maltretet ;
 Ta songe e voa maro , e comer e ar haut ,
 Hac e parti a hane , ractal en un istant.

Eur vrec demeus ar hontre en deus an bet caet ,
 Ha pavélas an nezan , a sobet spouronet ;
 Redes a ra da glasq tut den quer'het a hane ,
 Ma voe digasset dan'ty , laquet en eur goelé.

Diguemenet e voe de dud , da zonet de voelet ,
 Mes alias pa arrujont , evoent tout spourouet !
 Evrec a fatiquas , pa velas a nezan ,
 Hac a gomans da grial , deus an estonussan.

Pa voe bet pemp deves, aman dar gaer evoe casset ,
 Né alle quet cozeal , na laret guir abet ;
 Hoec'h deves e ze obet er guer, quen rentan e ine ,
 Gras , ma vezo recevet en joaustet an env.

Ha Bert , zo ari ergaer goude ober e torfet ,
 Pa au treas ebars en ty de vere'h , en deus laret ;
 Ma vueten e se eus blanden evel neus da dad ,
 Me pianse ma hontel ennout , betec an troat.

Evam gaer evel ma elevas , a lam gant ar buguel ,
 Ha possub eve emezi , e vesto quen cruel ;
 Dont da laza eur buguel , pini teus angendret ,
 En a savas en e sa , hac emes ezeo et.

A ben neuze evoa ari , ar brut dre ar hontre ,
 E voa Bert Au Ancien , a ne foagret au torfet ;
 Hac e voa roet pouar , ha carg dar chandarmet ,
 Da haroti anezan , e lec'h va vije Caet.

Ar'herieñ ar houer'hat , a neus an comeret ,
 Hac ebars en e nedy , me meus o deus an garotet ;
 Hac o deus an digasset dar hos var'hat , dar prison ,
 En de voar lere h ar beuré e'hes da Lannouñ.

A hen un nebeut goude , eta da Sant Brieo ;
 Conduet gant an neberien , hac ive garotet ,
 Simfiel an testou , da sonet varnezan ,
 Da bout hac en voa coupabl , deus ar brimo horibl mañ

Pa arries an testou , e voent interoget ,
 Mes den na nefoa goelet sur ober an torfet ;
 Prest e voa ar varnerien , da ret e bras dezan ,
 Pa arias eur hrebardic a voa bet o cuneuta.

Pa arries ar huguel , e voe interoget ,
 Ha dirac an tribunal , ar virione a neus laret ;
 Me emezan a trone , a voa bet o cuneutan ,
 Hac voa en eur voen , ne songeu en netra.

Ha me o voelet ari , sur fanc'h An Ancien ;
 Hac an den al se gantan , ebars en luc'hien ;
 Bert a grogas en eur min , a neus an assomet ,
 Ha deus a daulioù coutel , en deus an bet lazet.

Ar varnerien paglejont , o deus an condamnet ,
 Er bloa choec'h ha tregont , da veza di beñdec ;
 An eisvel de varnugent a vis guengolo ,
 En plaseñ ar houer hat , en scoer da dud evro.

Mes herve al lezenno , e voa permetet dezan ,
 Ma casje e varnediguez evit examinan ;
 Hac ezo roet dezan dec devez hac eur mis
 Da gas e paperou , a hane da Paris.

Ebas en tribunal Paris , e voe examinet ,
 Ar judgement a voa gret , ebars en St. Brieo ;
 Hac e zec'vaet varab sur ar judgement se ,
 A bert a so condamnet dar maro a dare.

Dauñ egnent coves-ion a gontet en deus gret ,
 Entre ma ze bet er prison , ebars en Sant Brieo ;
 E govesour a lare , e voa convertisset
 Ha contant da vont dar maro , panefoa meritel.

Ebars en garloen , e zeo bel digasset ,
 Conduet gant chandarmet ha gant ar soudardel ;
 Eire nao ha des'heur , e zeo bet arriet ,
 An de divezan a vis du , ebars er houer'het.

Da garsa ar chandarmet , racial e zeo ennet
 De hutto , an ma cletou , e zeo expi d'net ;
 Eire no heb'heur ha creis de , e voa e beur diveza ,
 Hac e teuas ar boureo , dar prison da vitan.

Pa arries ar boureo , e voc dishonaret ,
 Hac e zeo en entreo e guen , dezan a voe amaret ;
 Ebars en ne ben discabel , hac e corf e rochet ,
 Gant ar chandarmet , var varc h'neuz e voc conduet.

Evel ma zeo bet losquet , da vont deus ar prison ,
 E commans da vale juste evel un dragon ;
 Querret e ra dar chaffot quer buon a pep den ,
 O , bouc'et e , a maieur , a goasn p'meden !

Pa arries e voc ar chaffot , e ha jannas pardon ,
 O , Daou'bet e ver'hes , e zeo e voc e ro ;
 E ro daou'boe dar belec , hac e zeo e voc quimadet ,
 A ben tri munut goude , en a voe dibennet.

Chetu maro an den ma , sin so de'vue ,
 Et da glevet e setans , breman dirac Doué ;
 Coulennomp a galon , ma vezo curunet ,
 Gant Jesus , hac ar ver'hes , en pales an drindet.

An nep en deus recitet , an torfejeu tremenet ,
 A so us den bez a speret , o chom er houer'bet ;
 Hac en deus e composet , gant justis a reson ,
 Evit ma vezo canet , partoul dre ar hanton.

Fin.

imprimet en Lannuon , en ty VILLEDIEU ,
 an de quenta a vis ebrel , er bloaz 1837.

Ebars en garfolen , e zco bet digasset ,
 Conduet gant chandarmet ha gant ar soudardet ,
 Etre noz ha dec' heur , e zco bet arriet ,
 An de divézan a vis da , ebars er houer' het.

Ha gasset ar chandarmet , rual e voe gasset
 Da hortor mi ma clefoa , e zco ar prisonet ,
 Etre noz ha dec' heur ha creis de , e voe e heur divéza ,
 Hac e teuss ar boureo , dar prison da vitan.

Pa arries ar boureo , e voe dishouarnet ,
 Hac e zcarn entree e guoin , dezau a voe amaret ;
 Ebars en pe ben discabel , hac e corf e rochet ,
 Gant ar chandarmet , var varc h neuze voe conduet.

Evel raa zco bet losquet , da vont deus ar prison ,
 E commans da vale juste evel un dragon ;
 Quer zet a ra dar chaffot quer buon a pep den ,
 O , chaffot ha ma eur , a goasan planeden !

Pa arries vor ar chaffot , e houlennas pardon ,
 Ous Doue ha gant hec , e voe gant e gant
 E ro daou hoc dar belec , hac e deus quinnadet ,
 A ben tricunnet goude , en a vos dibennet.

Chetu maro an den ma , fin so de vué ,
 Et da glevet e setans , breman dirac Doué ;
 Coulenomp a galon , ma vezo curunet ,
 Gant Jesus , hac ar ver'hes , en pates an drindet.

An nep en deus recitet , an torfejou trémenet ,
 A so us den baz a sporet , o chom er houer' het ;
 Hac en deuss composet , gant justis a reson ,
 Evel ma vezo canet , partout dre ar hañton.

Fin.

imprimet en Lannuon , en ty VILLEDIEU ,
 an de quenta a vis ebrel , er bloaz 1857.